

Zakończenie

Nowoczesna biblioteka publiczna jest instytucją aktywną, dynamiczną. Wychodzi naprzeciw czytelnikowi, pragnie poznać i zaspokoić jego potrzeby, przyciągnąć go, udostępniając różne środki zdobycia wiedzy, wykształcenia, rozrywki.

Andre Maurois

Jadwiga Andrzejewska wyraża przekonanie, że „biblioteki pedagogiczne są dziś – w XXI stuleciu – niezbędnie potrzebne”¹. Autorka uzasadnia swój pogląd wieloma argumentami. Wskazuje między innymi na ponad 80-letnią tradycję tych placówek oraz pełnione przez nie funkcje edukacyjne. Przyznaje, że biblioteki pedagogiczne są „najbardziej rozgałęzioną siecią bibliotek specjalnych, udostępniających zbiory o charakterze naukowym, sięgających swym oddziaływaniem głęboko w teren”². Wymienia także inne, równie ważne powody przekonujące o konieczności dalszego rozwoju tych instytucji. Biblioteki pedagogiczne:

- w porównaniu z innymi bibliotekami są najbardziej wyczułone na potrzeby informacyjne kadry pedagogicznej,

¹ J. Andrzejewska, *Czy biblioteki pedagogiczne w Polsce są niezbędnie potrzebne?* [w:] *Biblioteki pedagogiczne wobec wyzwań współczesnej oświaty. Materiały konferencji naukowej Kalisz 11–12 maja 2006*, red. D. Wańka, Kalisz 2008, s. 7.

² *Ibidem*, s. 8.

- pilnie nadążają za postępem naukowo-technicznym w bibliotekarstwie (gromadzą przydatne w edukacji dokumenty nieksiążkowe, takie jak: filmy, nagrania dźwiękowe, multimedia; udostępniają zasoby internetowe, tworzą wojewódzkie systemy biblioteczno-informacyjne; tworzą własne strony internetowe i promują swoje zbiory i usługi informacyjne oraz działalność edukacyjną adresowaną do nauczycieli, studentów, uczniów i rodziców),
- wdrażają wewnętrzne doskonalenie nauczycieli,
- opracowują strategiczne plany rozwoju biblioteki,
- mogą się poszczycić okazałym dorobkiem wydawniczym³.

Funkcjonowanie biblioteki jako instytucji na miarę naszych czasów jest związane z pracą bibliotekarzy. Jak podkreśla Jadwiga Tabaczek, zawód bibliotekarza wymaga specjalnych predyspozycji psychicznych: „Ważne są takie elementy osobowości, jak życzliwość, przyjacielski stosunek do ludzi, umiejętność nawiązywania kontaktów, cierpliwość, inwencja organizatorska, dyskretny, nienarzucający się sposób pomocy itp.”⁴. Poza tym powinien mieć on przygotowanie specjalistyczne – bibliotekarskie i pedagogiczne. Jednak praca bibliotekarza w bibliotece pedagogicznej, szczególnie w ostatnich latach, zmieniła się zasadniczo. Nie wystarczy już, że posiada on określony zakres wiadomości na dany temat. Przeciętny czytelnik nie potrzebuje pomocy w odnalezieniu książki na półce, sam bowiem perfekcyjnie

³ *Ibidem*, s. 8–9.

⁴ J. Tabaczek, *Powstanie, rozwój i działalność Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rzeszowie* (maszynopis pracy magisterskiej), Kraków 1979, s. 93.

obsługuje katalog zbiorów bibliotecznych bądź przeglądarkę internetową.

„Bibliotekarz to zatem nie tylko kustosz, badacz, nauczyciel, ale także specjalista w danej dziedzinie wiedzy, organizator kultury, w pewnym sensie także informatyk, ponieważ powinien sprawnie poruszać się po Internecie, katalogować zbiory, tworzyć bibliotekę cyfrową”⁵.

Podsumowując przedstawione tu informacje, należy stwierdzić, że biblioteki pedagogiczne wpisują się w system wspomagania szkół, nauczycieli i uczniów dzięki odpowiedniej infrastrukturze, na którą – zdaniem Dagmary Kawoń-Nogi – składają się: „gęsta sieć dobrze funkcjonujących placówek wojewódzkich, baza lokalowa tych placówek, wykwalifikowana kadra, demokratyczny system zarządzania, wysoka kultura organizacyjna i pedagogiczna, a także wysoki poziom integracji środowiska nauczycieli bibliotekarzy”⁶.

⁵ S. Iwasiów, *Biblioteka pedagogiczna wobec przemian kultury czytania w Europie* [w:] *Miejsce biblioteki pedagogicznej w zmieniającej się przestrzeni edukacji i informacji*, red. A. Fluda-Krokos, W. Dudek, A. Piotrowska, Kraków 2014, s. 36

⁶ D. Kawoń-Noga, *Polskie biblioteki pedagogiczne jako ważny komponent systemu wspomagania szkół, nauczycieli i uczniów* [w:] *Kreowanie wizerunku biblioteki pedagogicznej*, red. B. Janik, W. Bukowczan, Kraków 2019, s. 165.